

TOIMINTAMALLI: ESG-tapaamiset

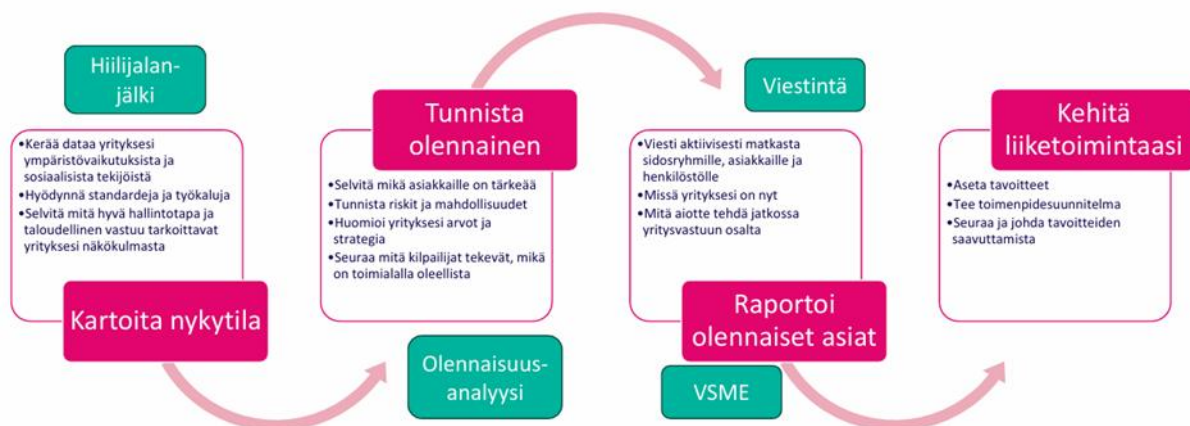
Toimintamallin tavoitteet

VAHVA-hankkeessa pilotoitiin ESG-päälliköille ja -vastaaville suunnattu tapaamissarja, jossa käsiteltiin kestävyysraportointiin liittyviä keskeisiä asioita. Kohderyhmänä olivat keski-suomalaiset teollisuuden, logistiikan ja biotalouden pk-yritykset. Tapaamisten tavoitteena oli tarjota alueen pk-yrityksille samanaikaisesti sekä asiantuntijatietoa että mahdollisuus kokemusten ja ajatusten vaihtoon muiden yritysten kanssa. Tämä mahdollisti uusien ideoiden saamisen oman toiminnan kehittämiseen.

Toteutus

Tapaamisten sisällöt muodostettiin siten, että yritysten oli helppo aloittaa vastuullisuuden systemaattinen kehittäminen. Tapaamisissa edettiin vaiheittain keskittymällä seuraaviin aiheisiin: vastuullisuuden kokonaiskuva, siirtymäsuunnitelma, kaksoisolennaisuus, kestävyysraportointi ja vastuullisuusviestintä.

Tapaamisten sisällöt noudattivat seuraavaa kehityspolkua:

Kuva: Vastuullisuuden kokonaiskuva - mistä lähtä liikkeelle?

ESG-tapaamissarja muodostui seitsemästä (7) lähitapaamisesta:

1. Vastuullisuuden kokonaiskuva
2. Siirtymäsuunnitelma
3. Kaksoisolennaisuus, osa 1: Merkittävien asioiden tunnistaminen
4. Kaksoisolennaisuus, osa 2: Olennaisuuden arviointi
5. Kestävyysraportointi, osa 1: VSME-standardi raportointiviitekehyksenä

6. Kestävyyssraportointi, osa 2: Esimerkkiraportit

7. Vastuullisuusviestintä

Tapaamiset järjestettiin Jyväskylän ammattikorkeakoulun pääkampuksella. Kestoltaan tapaamiset olivat kolme (3) tuntia kerrallaan iltapäivisin joka toinen viikko. Tapaamiset toteutettiin syys-joulukuun välisenä aikana. Kukin tapaaminen sisälsi teoriaosuuden sekä pohdintatehtäviä ja yhteistä keskustelua. Kullakin kerralla tilaisuudessa oli vähintään kaksi hankkeen asiantuntijaa.

Siirtymäsuunnitelmaa koskevalla kerralla asiantuntijapuheenvuoro saatiin rahoituslaitoksen edustajalta (Nordea). Hankkeen asiantuntijat pohjustivat puheenvuoroa kertomalla regulaatioon liittyvistä ajankohtaisista asioista sekä hiilijalanjäljen laskennasta, koska oman yritystoiminnan päästöjen tunteminen on minimivaatimus useissa tietopyynnöissä ja samalla lähtökohta vastuullisuuden kehittämiseksi.

Kaksoisolennaisuus sekä kestäväyysraportointi jaettiin kahteen tapaamiskertaan siten, että ensimmäisellä kerralla (osa 1) käytiin läpi teoriaa ja käsitteitä sekä annettiin kotitehtäviä, joiden avulla osallistujat pääsivät soveltamaan aiheita oman yrityksensä kontekstiin. Seuraavilla kerroilla (osa 2) osallistujat pääsivät keskittymään omaa yritystoimintaansa koskeviin kysymyksiin sekä jakamaan näkemyksiään ja kokemuksiaan kotitehtävien sekä tilaisuuksissa käsiteltyjen asioiden näkökulmasta.

Toimintamallin hyödyt ja osallistujien palaute

Toimintamalli tarjosi pk-yrityksille matalan kynnyksen, käytännönläheistä tukea vastuullisuuteen ja raportointiin liittyvissä kysymyksissä yhdistämällä asiantuntijatiedon, konkreettisia esimerkkejä sekä yhteistä keskustelua lähitapaamisten merkeissä. Toimintamalli tarjosi osallistujille seuraavia asioita:

Ymmärrys vastuullisuuden merkityksestä. Toimintamalli lisäsi osallistujille ymmärrystä siitä, mitä vastuullisuus tarkoittaa heidän omassa liiketoiminnassaan ja miten vastuullisuus kytkeytyy yrityksen strategiaan, riskienhallintaan ja asiakasvaatimuksiin.

Tietoisuus keskeisistä vastuullisuustietovaatimuksista. Osallistujat tutustuivat keskeisiin vastuullisuustietovaatimuksiin, kuten EU:n kestäväyysraportointidirektiiviin (CSRD), joka koskee suuria yrityksiä ja vaikuttaa niiden kumppanien toimintaan sekä eurooppalaiseen pk-yritysten vapaaehtoiseen raportointistandardiin (VSME) ja esimerkkiraportteihin.

Liiketoiminnalliset hyödyt kaksoisolennaisuudesta. Osallistujat tutustuivat kaksoisolennaisuuden periaatteeseen, ja saivat paremman käsityksen, miksi asioiden merkittävyyden tunnistaminen on yritykselle hyödyksi.

Raportoinnin aloittaminen. Toimintamalli tutustutti osallistujat konkreettisiin keinoihin siihen, miten raportointiprosessi käytännössä kannattaa aloittaa ja toteuttaa omassa yrityksessä: olennaisuusanalyysi, mittareiden valinta, datan keruu ja raportin koostaminen.

Osallistujien palaute oli hyvää, palautteen perusteella tilaisuudet koettiin hyödyllisiksi. Ne lisäsivät vastuullisuusraportointivalmiuksia sekä antoivat tarpeellista tietoa liiketoiminnan uudistamisen näkökulmasta.

Hyödynnettävyys

Toimintamalli on sovellettavissa myös muihin uusiin kehittämisaiheisiin, joissa tarvitaan uutta tai ajantasaista tietoa sekä ymmärrystä sen soveltamisesta. Puolueeton asiantuntijataho madaltaa kynnystä uusien toimintatapojen käyttöönottoon, kuten tässä tapauksessa raportointiprosessin aloittamiseen.

Pohdinta

Lähitapaamisten heikkoutena oli alhainen osallistumisprosentti. Ilmoittautuneita tilaisuuksiin oli enemmän kuin paikalle tulijoita. Lähitapaamisiin osallistui vain kaksi aktiivista yritystä, joista toinen oli metallialan kierrätysyritys ja toinen logistiikka-alan yritys. Viimeiseen viestintäaiheeseen tapaamiseen saatiin kolme muuta yritystä erillisen yrityskohtaisen markkinoinnin tuloksena. Samaa yrityskohtaista markkinointi oli toki toteutettu jo aiemmin. Osallistujat olivat todella tyytyväisiä tapaamisten sisältöihin ja toteutukseen, mutta suurempi osallistujamäärä olisi tuonut tilaisuuksiin kaivattua vuorovaikutusta ja kokemusten vaihtoa eri yritysten kesken. Tämän vuoksi hankkeessa päätettiin järjestää keväällä -26 samansisältöisiä etäklinikoita hieman tiiviimmällä aikataululla (1,5 h/kerta, 2 samansisältöistä tilaisuutta/viikko, 3 teemaa, 1 teema/vko). Etätilaisuudet tavoittivat suuremman osallistujamäärän, mutta ilmiö oli sama eli osallistujia oli noin puolet enemmän kuin tilaisuuteen osallistujia. Ilmoittautuneiden ja osallistujien välinen kuilu oli muiden tilaisuuksien järjestäjien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella yleistä etenkin maksuttomissa tilaisuuksissa. Lisäksi varsinaisena kohderyhmänä olleiden pk-yritysten tavoitettavuus jäi myös etätapaamisissa alhaiselle tasolle. Yritysten heikkoon osallistumiseen sekä lähi- että etäklinikoissa uskotaan vaikuttaneen hankkeen alkupuolella (26.2.2025) Euroopan komission julkaisema ns. Omnibus –pakettia koskeva ehdotus, jonka tavoitteena oli kestävyysraportointia koskevan sääntelyn yksinkertaistaminen. Tämä aiheutti sen, että pk-yritykset käytännössä keskeyttivät kestävyysraportointiin liittyvät jo aloittamansa toimenpiteet, ja jäivät odottamaan asian etenemistä. Omnibus I –direktiivi julkaistiin virallisessa lehdessä 26.2.2026 ja se astui virallisesti voimaan 18.3.2026. EU-mailla on 12 kuukautta aikaa saattaa muutokset omaan kansalliseen lainsäädäntöönsä. Omnibus I -direktiivin pääasiallinen sisältö on EU:n kestävyyslainsäädännön keventäminen ja yksinkertaistaminen. Se kaventaa raportointivelvollisuuden pääosin

Euroopan unionin
osarahoittama

suuriin yrityksiin, vähentää raportointivaatimuksia, rajoittaa arvoketjuun kohdistuvia velvoitteita, keventää yritysvastuusääntelyä sekä siirtää aikatauluja.

Tilaisuuksien materiaalit: [Yritysten vastuullisuusraportointi | Jamk](#)

Vastuullisuusraportoinnilla vahvaan ja kestävään kasvuun Keski-Suomessa (VAHVA) -hanke on toteutettu Euroopan unionin osarahoituksella 2024–2026.